

NOVO ISTRAŽIVANJE KRIVIČNOG PRAVOSUĐA U ČETIRI EVROPSKE DRŽAVE POKAZUJE RASIZAM I DISKRIMINACIJU

Brisel, 2. mart 2022: Novo istraživanje koje je danas objavio Evropski centar za prava Roma (ERRC) opisuje šokantne nejednakosti u iskustvu Roma u sistemima krivičnog pravosuđa Češke, Slovačke, Srbije i Severne Makedonije. Izveštaj [Justice Denied: Roma in the Criminal Justice System](#) je sažeti dokument četiri nacionalna istraživačka izveštaja koji će biti objavljeni kasnije ove godine u izdanju ERRC-a i globalne organizacije za krivično pravosuđe [Fair Trials](#).

„Nalazi predstavljeni u ovom sažetom izveštaju, kao i u nacionalnim istraživačkim izveštajima, neće biti iznenađenje za mnoge aktiviste koji se bore za romska prava“, rekao je predsednik ERRC Đorđe Jovanović. „Kroz naš dugogodišnji rad suočavajući se sa nezakonitim postupanjem policije, zlostavljanjem u zatvorima i pristrasnim sudskim procesima, znali smo da je sistem institucionalno rasistički na više nivoa. Ovaj izveštaj potvrđuje ono što smo već sumnjali, kao i prethodna istraživanja u drugim zemljama – za Rome ima veoma malo pravde u evropskim krivičnopravnim sistemima.“

Izveštaj se zasniva na postojećim dokazima o sistemskom rasizmu prema Romima od strane policije i pravosudnih organa i nudi dodatne dokaze da je veća verovatnoća da će Romi biti rasno profilisani i uvučeni u krivičnopravni sistem nego ne-Romi. U okviru sistema krivičnog pravosuđa ovih zemalja, Romi imaju manju verovatnoću da da dobiju adekvatno pravno zastupanje, veću verovatnoću da će biti zadržani u pritvoru pre suđenja i da će pre dobiti zatvorske kazne nego prestupnici ne-Romi.

Jedan advokat koji je intervjuisan tokom istraživanja opisao je kako predrasude i stereotipi prema Romima utiču na proces pravde na svim nivoima krivično-pravnog sistema:

„U sistemu krivičnog pravosuđa postoji percepcija da samo Romi čine krivična dela, da je sve gore, da čine teška krivična dela, što nije tačno. Postoje predrasude da će vlasti, ako su Romi prisutni na nekoj lokaciji, imati mnogo posla.”

Istraživanje dalje potvrđuje nalaze izveštaja Fair Trials iz 2020. godine [Uncovering anti-Roma discrimination in criminal justice systems in Europe](#), koji se zasnivao na istraživanjima u Bugarskoj, Mađarskoj, Rumuniji i Španiji. Izveštaj je pokazao da je antiromski rasizam prisutan u društvu, kao i da postaje ukorenjen i institucionalizovan u sistemu krivičnog pravosuđa.

„Pravda nije slepa. Anti-romski rasizam preovladava i normalizovan je u sistemima krivičnog pravosuđa širom Evrope, a ovaj izveštaj je otrežnjujući podsetnik da je za milione Roma u Evropi jednakost pred zakonom samo iluzija – rekao je Bruno Min, direktor pravnih pitanja u Fair Trials – Nereagovanje više nije opcija i krajnje je vreme da vlade i EU prepoznaju i direktno se suoče sa ovim izazovima.”

Nacionalno istraživanje sprovedeno u Češkoj i Slovačkoj, Srbiji i Severnoj Makedoniji biće objavljeno u dva dodatna izveštaja krajem ove godine.

Ovaj sažeti izveštaj *Justice Denied: Roma in the Criminal Justice System* dostupan je onlajn na: http://www.errc.org/uploads/upload_en/file/5357_file1_justice-denied-roma-in-the-criminal-justice-system.pdf

Ovo saopštenje za javnost dostupno je i na engleskom, slovačkomi makedonskom jeziku.

Za više informacija ili zakazivanje intervjua kontaktirajte:

Jonathan Lee (na engleskom jeziku)
Advocacy & Communications Manager
European Roma Rights Centre
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679

Andrea Čolak (na srpskom jeziku)
Legal consultant
European Roma Rights Centre
andrea.colak@errc.org

Marek Balaz (na češkom ili slovačkom jeziku)
Director of Operations
European Roma Rights Centre
marek.balaz@errc.org

Senada Sali (na makedonskom jeziku)
Legal Director
European Roma Rights Centre
senada.sali@errc.org